

10.2.2021

לכבוד ראשת בית הדין לעררים
כבוד הדיינת מיכל צוק-שפיר
בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: קביעת הנחיות באשר להגשת בקשות לארכה ולדחיית מועד דיון

סימוכין: פנייתי מיום 18.3.2020

פניותיה של עו"ד מיכל פומרנץ מימים 18.4.2019 ומיום 7.6.2020

1. פנייה זו נשלחת לאחר שיחות עם עורכי דין רבים המייצגים בבית הדין לעררים, אשר נתקלו בקושי דומה, אשר דומה כי הנחיות מטעמך יכולות לפתור, ולאחר שמספר פניות אלייך בעניין זה מהשנתיים האחרונות לא נענו.
2. בהתאם להנחיות נשיאת בית המשפט העליון, על צד המגיש לבית משפט בקשה, לנמקה ולצרף לה את תגובת הצד השני לבקשה. בהמשך, קבעה ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, כי הפרת הנחיה זו מהווה עבירה אתית, והבהירה עוד כי נוסח הבקשה צריך להיות זהה לנוסח שהומצא לבא כח הצד שכנגד כדי שיתן תגובתו, דהיינו שאסור למבקש להתייחס בבקשתו לעמדת הצד השני לאחר שהביאה.¹
3. תקנות סדר הדין האזרחי החדשות קובעות אף הן, בתקנה 55, כי "פניות בעניינים טכניים הנוגעים לניהול שוטף של ההליך, לרבות פניות לשינוי מועדים, יוגשו אל בית המשפט בצירוף עמדת בעל הדין שכנגד, זולת אם לא ניתן לצרפן כתוצאה מהתנהלותו של בעל הדין שכנגד או בשל נסיבות אחרות שלפונה לא היתה שליטה עליהן ושצוינו בפנייה; בפנייה יצוין התאריך המבוקש לשינוי המועד וכן מספר הפניות הקודמות שהוגשו באותו עניין".
4. בערר (ת"א) 2078-16 הבהיר בית הדין כי החובות המוטלות על הפרקליטות חלות על מייצגי המשיב בעררים, אולם פעם אחר פעם אנו נתקלים בבקשות כאמור המוגשות בידי ב"כ הרשות תוך הפרת חובות אלה: ללא הנמקה, ללא עמדתנו, ולפעמים עם עמדתנו שלאחריה מובאת התייחסות המבקשת.
5. למרבה הצער, מרביתן המכריע של אותן בקשות מתקבלות כפי שהן. במקרים חריגים, מורה בית הדין על תגובת העורר וכך, על העורר לפתע להגיש תגובה כתובה לבית הדין, כאשר לרוב באותה עת כבר חלף המועד שנקבע לדיון או להגשת תגובת המשיב, ותוך הטרחה שלא לצורך (כידוע, בקשת עמדה של הצד השני ניתנת למסירה בשיחה טלפונית קצרה, ואינה דורשת שירותים משרדיים להגשת תגובה נפרדת).
6. התנהלות זו גרמה לא פעם לנזקים דיוניים ומהותיים כבדים לעוררים, שכן לאחר שניתנה ארכה או בוטל הדיון, אם כאשר הוגשה תלונה על ההתנהלות הפגומה והובאה התנגדות העוררים, בית הדין נטה שלא לבטל את החלטתו בו קיבל את הבקשה וכידוע, אין מדובר בהחלטה הניתנת לערעור.

¹ החלטת ועדת האתיקה מספר 208/14, אשר הועברה לידיעת נשיאי בתי המשפט ופרקליט המדינה, זמינה לצפייה בקישור: http://www.israelbar.org.il/newspaper_innerData3.asp?pgId=202543&catId=60&path_catId=60&fatherId=202483

7. במכתבי מיום 18.3.2020 הפניתי לשני הליכים בהם הוגשו בקשות ארכה ללא עמדתנו (20-1631 ו-19-4997). גם עו"ד פומרנץ תיארה בפניותיה כי נתקלה בהתנהלות דומה, ומבדיקתי עם עורכי דין נוספים, התנהלות זו כמעט שגורה. ר' לאחרונה בקשת ארכה שהוגשה בערר 19-4688, וכן שמונה בקשות לארכה שהוגשו בערר 19-4688 באופן זה (והתקבלו), חרף תלויות חוזרות ונשנות מצד העוררת והתנגדויות שנשלחו לבית הדין, בהן גם עמדה על מצוקתה הדוחקת והמצריכה בירור מהיר של הערר.
8. כך גם באשר לבקשות לדחיית מעד דיון: לאחרונה, בערר 19-3048 הגישה הרשות בשעה 14:00 בקשה לדחיית הדיון שנקבע למחרת בבוקר, והדיין הורה על הגשת תגובת העוררת בתוך שעה. הבקשה עצמה נשלחה לב"כ העוררת רק בשעה 15:30, בחלוף הזמן להגיב. רק תגובה חריפה של ב"כ העוררת הובילה לדחיית הבקשה.
9. התנהלות זו יוצרת סכסוכים בין ב"כ והובילה לא פעם להגשת בקשות להוצאות, לתלויות חוזרות למנהלות הלשכות המשפטיות אצל הרשות לחידוד הנהלים ואף לאיומים בהגשת תלויות לנציבות התלויות על מייצגי המדינה בערכאות. כל זאת לפני הדיון ותוך העכרת יחסי הצדדים והקטנת הסיכוי לפתור את הסוגייה המהותית בערר בהידברות ובנועם.
10. ניתן היה ליתר כל זאת באמצעות הנחיות טכניות למזכירות וכן בעדכון הנחיות ראשת בית הדין (ההנחיות הקודמות כלל אינן מופיעות באתר). למען ההשוואה, על-מנת להבטיח אחר מילוי הנחיות הנשיאה, מזכירות בתי המשפט אינה מקבלת לרישום בקשות שאינן עומדות בדרישות אלה. בהתאם, הדרישה לעמדת הצד השני מודגשת באתר "נט המשפט" ועל מגיש בקשה לסמן כי בקשתו כוללת את עמדת הצד השני.
11. מבירור שערכתי מול מזכירות בית הדין, עולה כי גם שם בקשות נבחנות על פניהן טרם העברתן לעיון ולמתן החלטה וכך, למשל, בקשה לפטור מאגרה שהוגשה ללא תצהיר או ערר שהוגש ללא ייפוי כוח, נדחים להגשה ונמסרת הודעה למגישם כי הבקשה לא הוגשה בהתאם לדרישות.
12. מכל האמור, אבקש את הנחייתך הן לצדדים הן למזכירות בית הדין, כי בקשות לארכה או לדחיית מועד הדיון לא יתקבלו לרישום ולא יועברו לעיון הדיין או הדיינת ללא עמדת הצד השני.
13. אודה לתשובתך בכתב.

בברכה,
עו"ד נמרוד אביגאל
היא"ס ישראל

העתיקים:

עו"ד דני חורין ועו"ד מיכל רשף, המחלקה למשפט ציבורי-מינהלי, ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים, בדוא"ל
עו"ד גלי טולדנו ועו"ד נעם כאהן, מנהלות הלשכות המשפטיות, רשות האוכלוסין וההגירה, בדוא"ל
עו"ד זרי חזן ומיכל תגיר, ראשי ועדת עובדים זרים בלשכת עורכי הדין, בדוא"ל
עו"ד מיכל פומרנץ; עו"ד רעיה מיילר; עו"ד סתיו פס-חי, המוקד לפליטים ולמהגרים.